

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра загальнотехнічних дисциплін, технологій та цивільної безпеки

Назва дисципліни	Цивільна безпека
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладачі	к. пед. н., доц. Глінчук Юлія Олександрівна
Профайл викладачів на сайті кафедри, в соцмережі	https://ztd.rv.ua/
Е-mail викладача:	yuliia.hlinchuk@rshu.edu.ua yuliyaglinchuk@ukr.net
Посилання на освітній контент дисципліни	https://ztd.rv.ua/
Консультації	<i>Очні консультації:</i> к-сть годин і розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> розклад присутності викладача на спеціальному форумі.

Цілі навчальної дисципліни

Мета – формування у майбутніх фахівців компетентностей щодо забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду; усвідомлення здобувачами освіти нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі діяльності; розвиток здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Завдання – забезпечення гарантії збереження життя, здоров'я і працездатності усіх суб'єктів діяльності, формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку; засвоєння новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

У результаті вивчення дисципліни «Цивільна безпека» здобувачі вищої освіти мають оволодіти сукупністю загальних та фахових компетенцій щодо забезпечення власної і колективної безпеки за повсякденних та надзвичайних умов і

знати теоретико-методичні засади ефективного забезпечення охорони праці в галузі діяльності; методи та інструментарій моніторингу надзвичайних ситуацій, побудови моделей (сценаріїв) їх розвитку, оцінки їх соціально-економічних наслідків; алгоритми дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій залежно від галузі діяльності.

вміти

у науково-дослідній діяльності:

- застосовувати сучасні методи дослідження та аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та при НС у середовищі існування;
- ставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення загальних та професійних ризиків і загроз;
- інтерпретувати новітні досягнення в теорії та практиці управління безпекою у НС;

у технологічній діяльності:

- обґрунтовувати та розробляти безпечні технології (в галузі діяльності);
- проводити розслідування нещасних випадків та професійних захворювань;
- розробляти та проводити заходи щодо усунення причин нещасних випадків;
- проводити ідентифікацію, дослідження умов виникнення і розвитку НС та забезпечення скоординованих дій щодо їх попередження на об'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків;

в організаційно-управлінській діяльності:

- впроваджувати організаційні і технічні заходи з метою поліпшення безпеки праці;
- враховувати положення законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій;
- організовувати діяльність колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та цивільного захисту;
- здійснювати управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків та професійних захворювань;
- впроваджувати ефективний розподіл функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці та цивільного захисту у виробничому колективі;
- оцінювати стан готовності підрозділу до роботи в умовах загрози і виникнення НС за встановленими критеріями та показниками.

у проєктній діяльності:

- розробляти і впроваджувати безпечні та здоров'язберігальні технології, здійснювати вибір оптимальних умов і режимів праці на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці; проєктувати алгоритми дій у разі виникнення НС;
- обирати і застосовувати методики з прогнозування та оцінки обстановки в зоні НС, розраховувати параметри уражальних чинників джерел НС, що контролюються і використовуються для прогнозування, визначення складу сил, засобів і ресурсів для подолання наслідків НС;

у педагогічній діяльності:

- розробляти методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці та цивільного захисту;

у консультаційній діяльності:

- надавати допомогу та консультації працівникам з практичних питань безпеки праці та цивільного захисту;
- контролювати виконання вимог охорони праці та цивільного захисту в організації.

Передумови вивчення

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Цивільна безпека» значно підвищиться, якщо здобувач на належному рівні опанував матеріалом такої дисципліни як «Безпека життєдіяльності з основами охорони праці».

Мотивація здобувачів вищої освіти до збереження життя, здоров'я та працездатності.
Досвід педагогічної практики.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Охорона праці в галузі

- Тема 1. Міжнародні норми та законодавство України в галузі охорони праці.
- Тема 2. Основні законодавчо-правові засади охорони праці в галузі освіти.
- Тема 3. Система управління та контроль за охороною праці.
- Тема 4. Чинники, що формують умови трудової діяльності.
- Тема 5. Запобігання травматизму та професійної захворюваності в галузі.

Змістовий модуль 2. Цивільний захист

- Тема 1. Загальні засади ЦЗ в Україні.
- Тема 2. Види ЦЗ населення.
- Тема 3. Особливості ЦЗ у системі «людина-людина».
- Тема 4. Алгоритми поведінки у разі НС військового характеру.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Безпека життєдіяльності. Нормативні документи для навчальних закладів: [упоряд. Васильчук М.В., Бадюк Ю.В.]. Київ: Основа, 2010. 1024 с.
2. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій: Навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2009. 540 с.
3. Козяр М.М., Бедрій Я.І., Станіславчук О.В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення Київ: Кондор, 2014. 458 с.
4. Охорона праці в навчально-виховних закладах. Методичні рекомендації: [у 6 ч.] / Упоряд. С.М. Пилипишин. Тернопіль: Астон, 2005. Ч. 1-6
5. Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: Навчальний посібник: [3-тє вид., перероб. і доп.]. Суми: Університетська книга, 2009. 395 с.
6. Професійні захворювання та їхня профілактика / [упоряд. А.В. Фломбойм]. Київ: Шкільний світ, 2011. 104 с.

7. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: підручник. Київ: Знання, 2013. 487 с.

Додаткова

8. ДСанПіН 5.5.2.008-01 Влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу. Державні санітарні правила і норми.
9. ДСанПіН 5.5.6.084-02 Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей. Державні санітарні правила і норми.
10. ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».
11. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. Київ, 1998. 544 с.
12. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.
13. Пістун І.П. Охорона праці (людський чинник): [навчальний посібник]. Львів: Афіша, 2008. 304 с.
14. Пожежна безпека в Україні. Законодавство і судова практика: зб. нормат. актів. К: Юрінком Інтер, 2007. 416 с.
15. Правові основи працевохоронної політики та охорони праці: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2011. 173 с.
16. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 138 с.

Інформаційні ресурси

17. <http://www.menr.gov.ua/> Міністерство екології та природних ресурсів України
18. <http://www.mns.gov.ua/> Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи
19. <http://www.rainbow.gov.ua/> Рада національної безпеки і оборони України
20. <http://www.eriuk.net/index.htm> Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України
21. <http://www.dnopr.kiev.ua> – Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляд).
22. <http://www.social.org.ua> – Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
23. <http://base.safework.ru/iloenc> - Енциклопедія охорони и безопасности труда МОТ
24. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
25. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Персональний комп'ютер (ноутбук, планшет) з підключенням до мережі Інтернет для:

- комунікації;
- опитування;
- виконання завдань (звернення до законодавчої та нормативно-правової бази з охорони праці; періодичних видань, збірників конференцій, відео-конференцій тощо);
- перевірки виконаних завдань;
- тестування

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів діяльності: Windows, MS DOS, Power Point та ін.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПШ)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК2	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на засадах сталого розвитку суспільства та поваги до прав і свобод людини.	ПРН16	Дотримуватися норм безпечної поведінки щодо себе, інших людей та збереження навколишнього середовища.	МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання, рецензування, складання реферату); МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.	МО1 – залік; МО2 – усне або письмове опитування МО4 – тестування; МО5 – індивідуальні, командні проєкти; МО6 – реферативні повідомлення; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт
ЗК7	Здатність відповідально ставитися до завдань і обов'язків, мотивувати людей до досягнення спільної мети.				
СК5	Здатність формувати мотивацію до здоров'язбережувальної і природобезпечної діяльності, яка спрямована на безпеку та дотримання здорового способу життя.	ПРН18	Розуміти сутність взаємозв'язків між природним середовищем, людиною й суспільством та пояснювати стратегію сталого розвитку і принципи збалансованого природокористування.		

Система та критерії оцінювання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки в ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен (диф. залік)	залік
90-100	А	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу			
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота									ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T61	T7	T8	T9		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	10	100
Модульний контроль – 10					Модульний контроль - 8					

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють, окрім загальнодержавного законодавства, відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь студентів, Положення про практики студентів, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, Положення про державну атестацію студентів.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу (реферат, есе, курсову тощо) повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в індивідуальній роботі здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати ще раз індивідуальні завдання, передбаченні силабусом.